

Izrael a Palestina

MVZ 118

Výuka: učebna 21 každé úterý v čase 12⁰⁰ – 13³⁰

Vedoucí kurzu: Marek Čejka, cejka@fss.muni.cz

Konzultační hodiny: úterý 13³⁰ – 14⁰⁰ místnost č. 4.55

Datum	Téma	Povinné studijní prameny (zvýrazněny) Další doporučené prameny (bez zvýraznění)
27. 9.	ÚVODNÍ HODINA	
4. 10.	ZROZENÍ KONFLIKTU - vymezení základních pojmů - Židé a Arabové v dějinách - judaismus a sionismus - arabský nacionalismus - první sv. válka na Bl. východě - britský mandát Palestina	<p>Sionismus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://en.wikipedia.org/wiki/Zionism <p>Sionismus a judaismus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://en.wikipedia.org/wiki/Religious_Zionism • http://www.netureikarta.org <p>Arabský nacionalismus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://en.wikipedia.org/wiki/Arab_nationalism • http://en.wikipedia.org/wiki/Pan-Arabism <p>Theodor Herzl:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avineri, Š.: Zrození moderního sionismu, Judaika, Praha 2001, str. 93 - 105 (v knihovně FSS) <p>Arabský a židovský radikalismus před vznikem Izraele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kolektiv autorů: Encyklopedie - světový terorismus, Svojtka&Co., Praha 2001, str. 257 – 270 (v knihovně FSS) • Čejka, M: Judaismus, politika a Stát Izrael, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, Brno 2002 a 2003, str. 146 – 151 (v knihovně FSS) <p>Blízký východ během první světové války</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.bbc.co.uk/history/war/wwone/middle_east_01.shtml <p>Mandát Palestina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://en.wikipedia.org/wiki/British_Mandate_of_Palestine • http://en.wikipedia.org/wiki/Haj_Amin_Al-Husseini • http://en.wikipedia.org/wiki/Vladimir_Jabotinsky
11. 10.	OBDOBÍ 1939 – 1949 - Druhá světová válka - vznik Izraele - první arabsko-izraelská válka	<p>David Ben-Gurion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avineri, Š.: Zrození moderního sionismu, Judaika, Praha 2001, str. 198 - 215 (v knihovně FSS) <p>Izraelská deklarace nezávislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.knesset.gov.il/docs/eng/megilat_eng.htm <p>První arabsko-izraelská válka</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://news.bbc.co.uk/1/hi/english/static/in_depth/world/2001/israel_and_palestinians/timeline/1948.stm • http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Israeli_military_operations_in_the_1948_Arab-Israeli_war <p>Palestinský exodus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.infoservis.net/art.php?id=1069233163 • http://en.wikipedia.org/wiki/Nakba • http://en.wikipedia.org/wiki/Palestinian_refugee • http://www.deiryassin.org/index1.html • http://www.un.org/unrwa/
18. 10.	Promítání dokumentárního filmu + diskuse	
25. 10.	50. – 60. LÉTA - Suezská krize - panarabismus - vznik OOP a její odštěpenecké frakce	<p>Suezská krize:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://en.wikipedia.org/wiki/Suez_Crisis <p>Gamal Abdel Násir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://en.wikipedia.org/wiki/Gamal_Abdal_Nasser <p>Jásir Arafat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://customwire.ap.org/specials/interactives/arafat_flash/arafat.swf • http://www.time.com/time/world/article/0,8599,781566-1,00.html <p>Palestinská národní charta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.palestine-un.org/plo/pna_three.html

		Abú Nidal: <ul style="list-style-type: none"> http://en.wikipedia.org/wiki/Abu_Nidal
1. 11.	Průběžný test	
8. 11.	ŠESTIDENNÍ VÁLKA 1967 A JEJÍ DŮSLEDKY <ul style="list-style-type: none"> - okupovaná území - město Jeruzalém - židovské osady 	Šestidenní válka a okupovaná území: <ul style="list-style-type: none"> http://en.wikipedia.org/wiki/Six_day_war http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1657_gaza_strip/index.shtml Jeruzalém: <ul style="list-style-type: none"> http://www.passia.org/publications/bulletins/english-jerusalem/ Židovské osady: <ul style="list-style-type: none"> Organizace B'Tselem: Land Grab http://www.btselem.org/Download/200205_Land_Grab_Eng.doc, str. 1 - 19 Organizace Passia: Settlements and the Wall http://www.passia.org/publications/bulletins/Settlements2004/Settlements-Wall.pdf Čejka, M.: Judaismus, politika a Stát Izrael, str. 151 – 174 (v knihovně FSS) Čejka, M.: Izraelské osady – nebezpečná sousedství http://www.infoservis.net/art.php?id=1024418689
15. 11.	70. – 80. LÉTA <ul style="list-style-type: none"> - Černé září - konflikt v Libanonu - první intifáda 	Libanonská občanská válka: <ul style="list-style-type: none"> http://en.wikipedia.org/wiki/Lebanese_Civil_War Izraelské mírové organizace: <ul style="list-style-type: none"> Krupp, M.: Sionismus a Stát Izrael, Vyšehrad, Praha 1999, str. 161 – 163 (v knihovně FSS) http://en.wikipedia.org/wiki/Israeli_peace_camp http://en.wikipedia.org/wiki/Peace_Now http://en.wikipedia.org/wiki/Gush_Shalom http://www.btselem.org/English První Intifáda: <ul style="list-style-type: none"> Kolektiv autorů: Encyklopedie – světový terorismus, Svojtka&Co., Praha 2001, str. 322 – 324 (v knihovně FSS)
22. 11.	Promítání dokument. filmu + diskuse	
29. 11.	MÍROVÝ PROCES 90. LET <ul style="list-style-type: none"> - Smlouvy z Osla - Atentát na Jicchaka Rabina - Netanjahuova a Barakova vláda 	Smlouvy z Osla: <ul style="list-style-type: none"> http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/dop.html (Oslo I.) http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/qitoc.html (Plán Gaza a Jericho) http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Peace/interim.html (Oslo II.) Souvislosti smrti Jicchaka Rabina: <ul style="list-style-type: none"> Čejka, M.: Judaismus, politika a Stát Izrael, str. 190 – 193 (v knihovně FSS) Benjamin Netanjahu: <ul style="list-style-type: none"> http://en.wikipedia.org/wiki/Netanyahu Ehud Barak: <ul style="list-style-type: none"> http://en.wikipedia.org/wiki/Ehud_Barak
6. 12.	OD MÍROVÉHO PROCESU K DRUHÉ INTIFÁDĚ	Druhá intifáda: <ul style="list-style-type: none"> Čejka, M.; Nedorostková, D.: Izrael a Palestinská území po 11.9.2001 http://chunky.webpark.cz/clanekip.html Čejka, M.: Palestinští „Davidové“ provokují ozbrojené Goliáše http://www.infoservis.net/art.php?id=1044453280 Hamás a sebevražedné atentáty: <ul style="list-style-type: none"> Introvigne, M.: Hamás – Islámský terorismus ve Svaté zemi, Vyšehrad, Praha 2003, str. 65 - 72 (v knihovně FSS) http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/1197051.stm http://www.infoservis.net/art.php?id=1031565141 Izrael a USA: <ul style="list-style-type: none"> http://www.infoservis.net/art.php?id=1069233129 Road map to Peace: <ul style="list-style-type: none"> http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2003/20062.htm Evakuace židovských osad v Gaze: <ul style="list-style-type: none"> http://en.wikipedia.org/wiki/Israel%27s_unilateral_disengagement_plan
13. 12.	ZÁVĚREČNÁ HODINA	Písemka + esej

Doporučená literatura pro předmět „Izrael a Palestina“

- *Avineri, Š.: Zrození moderního sionismu*, Judaika, Praha 2001 (v knihovně FSS)
- *Čejka, M.: Izrael a Palestina – minulost, současnost a směřování blízkovýchodního konfliktu*, Barrister & Principal, Brno (vyjde během podzimu 2005)
- *Čejka, M.: Judaismus, politika a Stát Izrael*, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, Brno 2002 a 2003 (v knihovně FSS)
- *Čejka, M., Nedorostková, D.: Izrael a Palestinci v roce 2004*, Politologický časopis, č. 1, 2005
- *Čejka, M.: Izraelsko-palestinský konflikt v roce 2003*, Politologický časopis, č. 1, 2004
- *Čejka, M.: Izrael a Palestina v roce 2002 a izraelské parlamentní volby 28. ledna 2003*, Politologický časopis, č. 1, 2003
- *Čejka, M., Nedorostková, D.: Izrael a palestinská území po 11. září 2001*, Politologický časopis, č. 1, 2002
- *Gilbert, M.: Izrael: Dějiny*, BB art, Praha 2002 (v knihovně FSS)
- *Chapman, C.: Čí je země zaslíbená? Pokračující krize mezi Izraelem a Palestinci*, Volvox Globator, Praha 2003
- *Introvigne, M.: Hamás – Islámský terorismus ve Svaté zemi*, Vyšehrad, Praha 2003 (v knihovně FSS)
- *Keppel, G.: Boží pomsta – křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět*, Atlantis, Brno 1996 (v knihovně FSS)
- *Kropáček, L.: Islám a Západ – Historická paměť a současná krize*, Vyšehrad, Praha 2002 (v knihovně FSS)
- *Kropáček, L.: Blízký východ na přelomu tisíciletí – Dynamika přeměn v muslimském sousedství Evropy*, Vyšehrad, Praha 1999 (v knihovně FSS)
- *Krupp, M.: Sionismus a Stát Izrael*, Vyšehrad, Praha 1999 (v knihovně FSS)
- *Mendel, M.: Náboženství v boji o Palestinu*, Atlantis, Brno 2000 (v knihovně FSS)
- *Nedorostková, D., Čejka, M.: Izrael a palestinská území po 11. září 2001 in Politologický časopis č. 1, ročník IX. 2002*
- *Pavlincová, H.; Horyna, B. (eds.): Slovník judaismus, křesťanství, islám*, nakladatelství Olomouc, Olomouc 2003 (v knihovně FSS)
- *Kolektiv autorů: Zahraniční politika České republiky vůči zemím Blízkého východu, Zakavkazska a Střední Asie*, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, Brno 2001 (v knihovně FSS)
- *Kolektiv autorů: Encyklopedie - světový terorismus*, Svojtka&Co., Praha 2001 (v knihovně FSS)

Doporučuji rovněž sledovat komentáře s tematikou Blízkého východu v českém tisku, zvláště články od *Břetislava Turečka* (Novinky.cz), *Pavla Barši* (Respekt, Lidové noviny), *Jehudy Lahava* (Lidové noviny).

Doporučené internetové adresy pro předmět „Izrael a Palestina“:

ZÁKLADNÍ ADRESY - Média a Blízký východ:

Al Džazíra – katarská televizní stanice <http://english.aljazeera.net/HomePage>
Blízkovýchodní stránky <http://chunky.webpark.cz/israel.html>
Blízkovýchodní zpravodajství BBC http://news.bbc.co.uk/hi/english/world/middle_east
Blízkovýchodní zpravodajství CNN <http://www.cnn.com/WORLD/meast/archive/>
Full Coverage Israeli Politics (Yahoo) http://headlines.yahoo.com/Full_Coverage/World/Israel
Global Politics (český internetový časopis) <http://www.globalpolitics.cz>
Ha'aretz – izraelský deník <http://www.haaretzdaily.com>
International Herald Tribune – Middle East <http://www.ihf.com/pages/africa/index.php>
Jerusalem Post <http://www.jpost.com>
Jerusalem Report <http://www.jrep.com>
Jewish Virtual Library <http://www.jewishvirtuallibrary.org>
Palestine Report <http://www.palestinereport.org>
Radio Netherlands - Middle East Conflict <http://www2.rnw.nl/rnw/en/currentaffairs/middleeast>
The Palestine Chronicle <http://www.palestinechronicle.com>
Wikipedia – internetová encyklopedie <http://www.wikipedia.org/>
Zpravodajství z Blízkého východu – České noviny <http://www.ceskenoviny.cz/prilohy/blizkyvychod/>

Izraelci a Palestinci:

Izrael a Arabové – české stránky <http://scooolie.wz.cz>
Izraelsko-arabský konflikt (české stránky) http://www.valka.cz/newdesign/v900/clanek_1015.html
MidEast Web <http://www.mideastweb.org>
Palestinian Diaspora & Refugee Center <http://www.shaml.org/zshaml/site>
Svatá zem – české stránky <http://www.svatazem.net>
The Electronic Intifada <http://electronicintifada.net>
Izraelsko-palestinský konflikt na internetu (česky)
<http://www.infoservis.net/art.php?id=1054633445>

Státní instituce:

Izraelská armáda <http://www.idf.il/english>
Izraelské ministerstvo zahraničí <http://www.israel-mfa.gov.il>
Izraelský parlament - Kneset <http://www.knesset.gov.il/index.html>
Kancelář izraelského ministerského předsedy <http://www.pmo.gov.il/english>
Nejvyšší soud Izraele <http://www.court.gov.il>
Palestinská legislativní rada (parlament) <http://www.pal-plc.org>
Palestinská národní autonomie <http://www.pna.gov.ps>
Velvyslanectví České republiky v Izraeli
<http://www.czechembassy.org/wwwo/default.asp?zu=/zu/telaviv>
Židovská agentura <http://www.jajz-ed.org.il/indexstam.html>

Mezinárodní organizace a mise:

Liga arabských států <http://www.arableagueonline.org>
OSN a Blízký východ <http://www.un.org/News>
OSN a mírové úsilí (mj. mírové mise na Blízkém východě) <http://www.un.org/Depts/dpko/dpko/>
TIPH – Temporary International Presence in the City of Hebron <http://www.tiph.org>
UNRWA – The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees
<http://www.un.org/unrwa>

Izraelské a palestinské nevládní organizace:

B'Tselem <http://www.btselem.org/English>
Izraelské a palestinské mírové organizace <http://www.ariga.com/humanrights/index.htm>
Izraelské náboženské akční centrum http://www.irac.org/index_e.asp
Izraelský výbor proti demolicím domů <http://www.icahd.org/eng>
PASSIA – Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs
<http://www.passia.org>
Rabíni pro lidská práva <http://www.rhr.israel.net>

Společenství rodičů <http://www.theparentscircle.com>
Šalom Achšav – izraelská mírová organizace <http://www.peacenow.org.il/English.asp>
Veřejný výbor proti mučení v Izraeli <http://www.stoptorture.org.il>
Ženy v černém <http://www.geocities.com/endtheoccupation>

Blízkovýchodní radikalismus:

Fatah <http://www.fateh.net>
Hizballáh (práce J. Šnaidaufa) <http://js.amo.cz/index.html?archive>
Neturei Karta <http://www.netureikarta.org>
Odkazy na izraelské nacionalistické organizace <http://www.womeningreen.org/links.htm>
Profily teroristických skupin: <http://library.nps.navy.mil/home/tgp/tgpndx.htm>
Stránky příznivců rabína Kahaneho a strany Kach! <http://www.kahane.org>
Terorismus a politické násilí - bibliografie <http://users.skynet.be/terrorism/html/terror.htm>

Židovské osady:

Applied Research Institute <http://www.arij.org>
Foundation for the Middle East Peace <http://www.fmep.org>
Odkazy na židovské osady <http://www.yeshanews.org/links.shtml>
Osadníci v Hebronu <http://www.hebron.org.il/go.htm>
Osadnická ješiva Ateret Kohanim <http://www.ateret.org.il>
Rada židovských osad Ješa <http://www.moetzetyesha.co.il/>

Univerzity, výzkumná pracoviště:

Ben Gurionova negevská univerzita, Beer Ševa <http://www.bgu.ac.il/>
Centrum Šimona Wiesenthala <http://www.wiesenthal.com>
Hebrejská univerzita, Jeruzalém <http://www.huji.ac.il/huji/eng>
Památník Holocaustu Jad Vašem <http://www.yadvashem.org>
Stránky institutu Terezínské iniciativy <http://www.holocaust.cz>
Tami Steinmetz Center for Peace Research <http://www.tau.ac.il/peace>
Tel-Avivská univerzita <http://www.tau.ac.il>
Univerzita Al-Kuds, Jeruzalém <http://www.alquds.edu>
Univerzita Bir Zeit <http://www.birzeit.edu>
Univerzita v Haifě <http://www.haifa.ac.il/index.html.en>
Univerzita v Hebronu <http://www.hebron.edu/english>

Ostatní:

CIA World Factbook <http://www.odci.gov/cia>
Encyklopedie Orientu <http://www.i-cias.com/e.o>
Historie Blízkého východu – databáze
<http://www.nmhschool.org/tthornton/mehistorydatabase/mideastindex.htm>
Mapy Blízkého východu – University of Texas http://www.lib.utexas.edu/maps/middle_east.html
Smlouvy a historické dokumenty <http://www.ariga.com/treaties/index.htm>
Virtuální Zeď nářků http://aish.com/wallcam/Window_on_the_Wall.asp
Vlajky Izraele <http://www.crwflags.com/fotw/flags/il.html>
Vlajky Palestiny <http://www.crwflags.com/fotw/flags/ps.html>